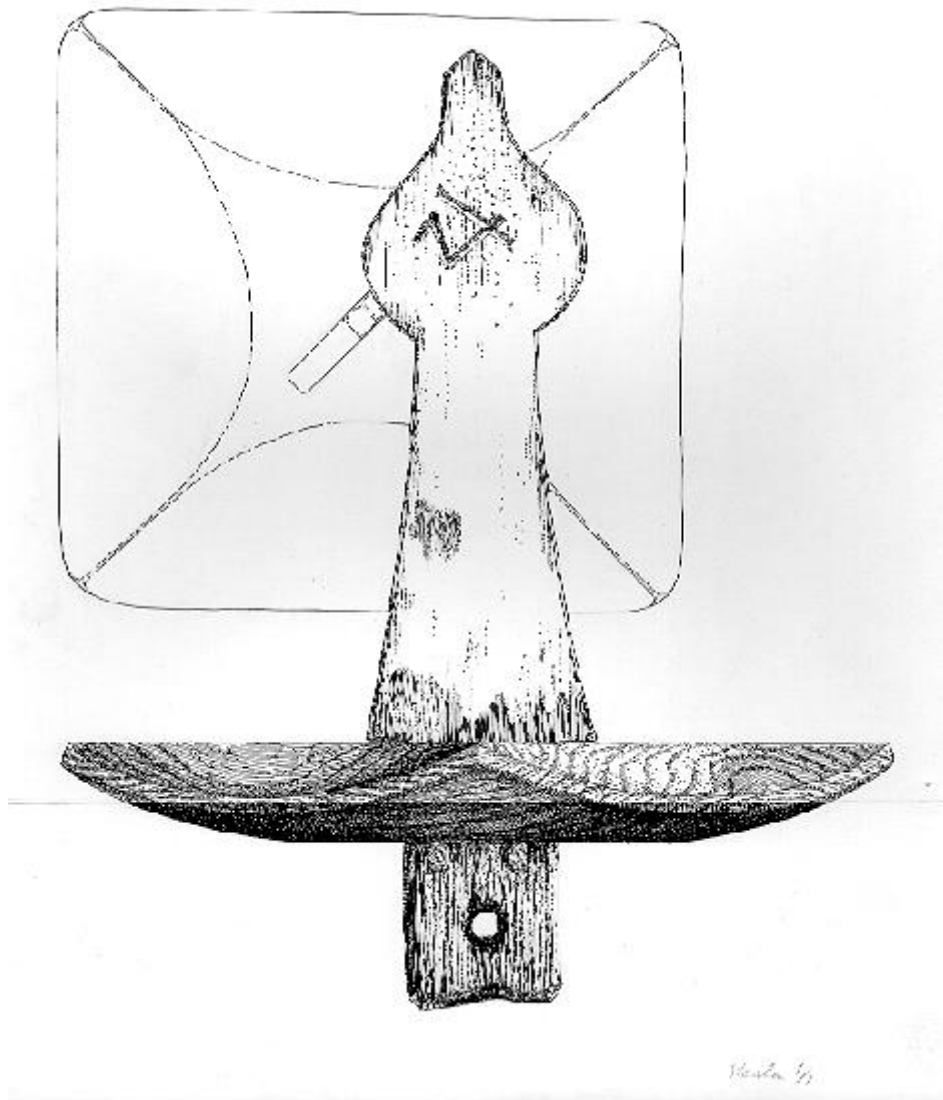

ETHNOS

TIEDOTE

1/2003

Sisältö:

Sisältö:.....	2
Puheenjohtajan palsta:.....	3
Ethnoksen toiminnasta.....	3
Toimintakertomus vuodelta 2002.....	5
Toimintasuunnitelma vuodelle 2003.....	8
Vuoden 2002 tutkielmat.....	10
Kansatieteelliset pro gradu- sekä muut tutkielmat Suomen yliopistoista.....	10
Seminaareja.....	15
Vain idyllisen perinteen vaalijoita?.....	15
Marilainen nainen ja modernisaatio –seminaari 28.1.2003 Turun yliopistossa.....	17
Ilmoitusasioita.....	19
Vuosikokouskutsu.....	19
Jäsenmaksuista.....	19
János Kodolányille kunniamerkki.....	20
Paikkoja suomalais-unkarilaiseen symposiumiin.....	20

ETHNOS r.y.

c/o Tieteiden talo

Kirkkokatu 6 00170 Helsinki

<http://www.ethnosry.org>

Ethnos-tiedote 1/2003 helmikuu

Kansikuva: Verkkokoho (Kokka), Lemland, Västerånga. Tussipiirros: Bo Lindberg 1964.
Etnologiska arkivet vid Åbo Akademi Kr 571.

Suomen kansatieteilöiden yhdistys Ethnos ry:n Ethnos-tiedote ilmestyy seuraavan kerran
toukokuussa 2003. Numeroon tarkoitettu aineisto tulee toimittaa 30.4.2003 mennessä Niklas
Huldénille osoitteeseen: Etnologi / Åbo Akademi Piispankatu 13, 20500 Turku tai sähköpostitse
osoitteeseen: tiedote@ethnosry.org

Ethnos ry: hallitus 2003

Puheenjohtaja Pirjo Korkiakangas, puh. (014) 2601 237 puheenjohtaja@ethnosry.org

Varapuheenjohtaja Pia Olsson puh. (09) 191 23309, pia.olsson@helsinki.fi

Kansainvälisten asioiden sihteeri: Eeva Uusitalo, puh (044) 336 6910 eeva.uusitalo@helsinki.fi

Museoyhdyshenkilö: Aila Nieminen, seurasaaarisaatio@kolumbus.fi

Seminaaris sihteeri: Katriina Siivonen, puh. (02) 338 3590, katriina.siivonen@tukkk.fi

Tiedotussihteeri: Niklas Huldén, puh. (02) 215 4801, niklas.hulden@abo.fi

Sihteeri: Mari Immonen, puh 050-586 4512, sihteeri@ethnosry.org

Taloudenhoitaja: Hanna Naarmala, puh. 040-5509703., hanna.sinisalo@nic.fi

Puheenjohtajan palsta:

Ethnoksen toiminnasta

Ethnos ry:n sääntöjen 2 § määrittelee yhdistyksen tehtäviksi:

”Yhdistyksen tarkoituksena on edistää ja tehdä tunnetuksi kansatieteellistä tutkimusta, toimia kansatieteen tutkijoiden yhdyssiteenä, pyrkiä edistämään heidän työmahdollisuuksiaan sekä huolehtia heidän asemastaan ja palkkaukseen kuuluvista ym. ammatillisista eduista. Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys toimeenpanee kokouksia ja esitelmätilaisuuksia, laatii selvityksiä, antaa lausuntoja, tekee aloitteita ja harjoittaa tiedotus- sekä julkaisutoimintaa.”

Sääntöjen mukaan yhdistykseltä edellytetään aktiivista kansatieteellisen tutkimuksen edistämistä, toimimista eri yhteyksissä alan asiantuntijana sekä yhdistyksen jäsenistön ammatillisista ja palkkaukseen kuuluvista eduista huolehtimista. Näistä viimeisenä mainitun tehtävän hoitaminen on kyllä selkeästi ammattijärjestöjen ja –yhdistysten käsissä. Ethnos tieteellisenä yhdistyksenä voi vaikuttaa jäsenistön työllistymistä, asemaa ja palkkausta koskeviin asioihin nimenomaan edistämällä alan tutkimus- ja museotoiminnan näkymistä valtakunnallisesti sekä pyrkimällä tuomaan esiin alan toimijoiden vaikuttavuutta ja merkitystä laajempialaisemminkin. Etenkin nykyisellään, kun yliopistoistakin on kehitymässä eräänlaisia ”maksimaaliseen voittoon” tähtääviä tuotantolaitoksia, humanististen alojen näkyvyys on erityisen tärkeää. Eri tieteenalojen asiantuntijuuden hyödyntämisen ja laajamittaisen jakamisen mielessä odottaisi, että esim. dosenttiopetukseen ohjattaisiin nykyistä paremmin varoja. Näinä aikoina on aiheellista kysyä, mitä hyötyä dosenttuurisysteemistä ylipäänsä enää on. Onko dosentti nimityksenä pelkkä titteli, jonka lähes ainoa merkitys on oikeus liittää se nimensä perään apurahahakemuksiinsa.

Miten edellä mainittuja tehtäviä on sitten pyritty toteuttamaan ja miten siihen ylipäänsä pienen yhdistyksen voimavaroin pystytään? Tärkein voimavara on tietysti yhdistyksen jäsenistö, jonka aktiivinen osallistuminen järjestettyihin tilaisuuksiin ja tapahtumiin edesauttaa yhteiskunnallistakin vaikuttamista ja yleistä tieteenalan toimijoiden näkyvyyttä. Jäsenistö on avainasemassa myös siinä, että yhteisiä tilaisuuksia, seminaareja, opinto- ja tutustumismatkoja jne. ylipäänsä

pystytään järjestämään – sillä kaiken takanahan on raha. Suhteellisen pienessä yhdistyksessä, jota Ethnoskin edustaa, jäsenmaksuilla kootut varat ovat avainasemassa toiminnan ylläpitämisessä. Myös yhteiskunnan tuki on tarpeen suurempimittaisten tilaisuuksien järjestämisessä; yhdistyksen hallituksen piirissä on kaiken aikaa valmisteilla erilaisia raha-anomuksia niin seminaari- kuin julkaisutoimintaakin varten. Tämä on vain osa sitä näkymätöntä työtä, joka sitten toivon mukaan tuottaa näkyviä tuloksia. Ainakin viime vuosina yhdistyksen järjestämissä seminaareissa ja eri tilaisuuksissa on ollut ilahduttavan runsaasti osanottajia. Julkaisutoimintaakin harjoitetaan yhdistyksen voimavaroihin nähden varsin aktiivisesti. Paraikaa on valmistumassa ja tekeillä kolme teosta, joista kaksi ilmestyy jo tämän vuoden aikana, yksi ensi vuoden Kansatieteen päiville. Tärkeä tutkimusta ja kansatieteilijöiden työtä esillä pitävä foorumi on myös aikakausijulkaisu Ethnologia Fennica, joka on airut myös kansainvälisessä mielessä, leviäähän se ympäri Eurooppaa ja muihinkin maanosiin.

Kansainvälisiä suhteita yhdistys ylläpitää julkaisujensa ohella myös jäsenistönsä kautta. Suomalais-unkarilainen symposiumi kokoaa keran kolmessa vuodessa ethnoslaisia yhteen unkarilaisten kollegoiden kanssa. Luonnollisesti ethnoslaiset osallistuvat muihinkin kansainvälisiin kongresseihin ja tilaisuuksiin työtehtäviensä puitteissa.

Opiskelijoiden ja jatkotutkimusta suorittavien ongelmia ja asioita on pyritty Ethnoksen piirissä kuuntelemaan mm. Kansatieteen päivien yhteydessä järjestettyjen opiskelijatapaamisten yhteydessä. Näitä tapaamisia heräteltiin henkiin 1990-luvun alkupuoliskolla, jolloin koonnuttiin Jyväskylän yliopiston etnologian laitoksessa. Suuri osa silloisista mukana olleista onkin lisensoitunut tai tohtoroitunut. Toivon mukaan myös Ethnoksen vuosittain myöntämällä pro gradu –palkinnolla on kannustava merkitys myös siten, että yhä useampi opiskelijakin näkee tärkeäksi liittyä oman alansa tiedeyhdistykseen.

Pirjo Korkiakangas

Toimintakertomus vuodelta 2002

Vuosi 2002 oli Ethnos ry:n 30 toimintavuosi

Hallinto

Yhdistyksen hallitus kokoontui vuoden aikana viisi kertaa. Pöytäkirja-kohtia kertyi 69 kappaletta. Yhdistyksen luottamus- ja toimihenkilöinä toimivat kuluneena vuonna seuraavat henkilöt (henkilökohtainen varajäsen ja osallistumiskerrat sulussa):

Puheenjohtaja	dosentti Pirjo Korhokangas (5) (FM Maarit Knuutila (-))
Varapuheenjohtaja	FT Pia Olsson (5) (FM Terhi Torkki (3))
Hallituksen jäsenet	dosentti Leena Sammallahti (-), 15.3.2002 asti (FM Lea Värtinen (-), 15.3.2002 asti) - FM Helena Ruotsala (1), 15.3.2002 asti (FT Hilikka Helsti (-) 15.3.2002 asti - FM Aila Nieminen (3), 15.3.2002 alkaen (FM Pirkko Madetoja (-), 15.3.2002 alkaen) - FM Katriina Siivonen (3), 15.3.2002 alkaen (FM Hanneleena Savolainen (1), 15.3.2002 alkaen) - FM Niklas Huldén (4) (dos. Ildikó Lehtinen (1)) - FM Eeva Uusitalo (4) (FL Timo J. Virtanen (-))
Sihteeri	FM Mari Immonen
Taloudenhoitaja	FM Hanna Naarmala
Tiedotussihteeri	FM Niklas Huldén
Kansainvälisten asioiden sihteeri	FM Eeva Uusitalo
Seminaarisihteeri	FM Katriina Siivonen
Julkaisusihteeri	FT Pia Olsson
Museoyhdyshenkilö	FM Aila Nieminen

Tilintarkastajat FM Jussi Lehtonen (varsinainen) FM Risto Raittila (varsinainen) kassanhoitaja Rainer Larsson (varalla) professori Anna-Maria Åström (varalla)

Jäsenistö

Yhdistykseen kuului vuoden 2002 lopulla 329 jäsentä. Yhdistyksen hyväksyttiin vuoden aikana 18 uutta jäsentä.

Kunniajäseniä yhdistykseen kuului vuoden lopussa yhdeksän: FT *János Kodolányi*, professori *Ilmar Talve*, professori *Matti Räsänen*, professori *Bertalan Andrásfalvy*, professori *Nils-Arvid Bringéus*, professori *Alexander Fenton*, tohtori *Tamás Hofer*, tohtori *Natalia Schlygina* ja professori *Ants Viires*.

Hallituksen kutsumia kirjeenvaihtojäseniä oli kahdeksan: tohtori *Miklós Cseri*, tohtori *Ágnes Fühlemile*, tohtori *Mats Hellspång*, tohtori *Lázsló Lukács*, tohtori *T. W. Lukjantschenko*, tohtori *Mihály Sárkány*, tohtori *Zsuzsa Szarvas* ja professori *Elle Vunder*.

Tiedotus

Yhdistyksen toiminnasta ja ajankohtaisista tapahtumista on tiedotettu yhdistyksen kotisivuilla.

Yhdistyksen jäsenille lähetettiin vuoden aikana neljä jäsentiedotetta. Ethnos-tiedotteesta on ollut luettavissa myös sähköinen versio yhdistyksen kotisivuilla.

Vuosikokous 15.3.2002

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin Turussa Åbo Akademiassa perjantaina 15.3.2002. Ennen kokousta annettiin Ethnos-palkinto vuoden 2001 parhaasta pro gradu -työstä FM Jarno Väisäselle. Palkinnon ojensi valinnan tehnyt dosentti Pirkko Sallinen-Gimpl. Kokouksen jälkeen vietettiin yhdistyksen 30-vuotisjuhlaa, jossa juhlapuheen piti professori Bo Lönnqvist aiheesta *Suomalainen ja ruotsalainen etnologia tiedepolitiikan ja aatehistorian myllerryksessä* ja Turun Nefa ry esitti Pyhän Urhon näytelmän.

Seminaaritoiminta

Yhdistys järjesti yhteistyössä Turun yliopiston kansatieteen ja Åbo Akademin etnologian oppiaineiden kanssa järjestyksessään toiset

Kansatieteen päivät Turussa 15.–16 .3.2002. Kaksipäiväisen seminaarin aiheena oli *Maal ja kaupunkis. Land och stad. Tutkimuksen tuottamia representaatioita maaseudusta ja kaupungista*. Seminaarin avasi yhdistyksen puheenjohtaja *Pirjo Korkiakangas*. Perjantaina esitelmän pitivät professori *Orvar Löfgren* Lundin yliopistosta, museotoimenjohtaja *Juhani Kostet* Turun maakuntamuseosta, professori *Anna-Maria Åström* Åbo Akademista, intendentti *Maarit Talamo-Kemiläinen* Turun maakuntamuseosta. Lisäksi ohjelmassa oli esitelmien jälkeen museokäynti. Lauantaina esitelmän pitivät yliassistentti *Johanna Rolshoven* Zürichin yliopistosta, tutkija *Eeva Uusitalo* ja amanuenssi *Maarit Knuuttila* Jyväskylän yliopistosta, museotoimenjohtaja *Li Näse* Sagalundin museosta, tutkija *Katriina Siivonen* Turun yliopistosta, tutkija *Jari Määttä* Jyväskylän yliopistosta, tutkija *Katri Kaunisto* Helsingin yliopistosta ja tutkija *Katariina Heikkilä* Turun yliopistosta. Loppukeskustelun puheenjohtajana toimi professori Anna-Maria Åström. Kansatieteen päivien yhteydessä oli lisäksi kaksipäiväinen valtakunnallinen jatko-opiskelijoiden tapaaminen 14.–15.3.2002.

Julkaisutoiminta

Yhdistys julkaisi *Ethnologia Fennica* 2001, vol 29. Numeron yleisteemana on ”Välähdyksiä etnologisen tutkimuksen kentältä”. *Ethnologia Fennica* 2001 toimitti dosentti *Pirjo Korkiakangas*.

Vuosien 2002-2003 *Ethnologia Fennica* toimittaa dosentti *Pirjo Korkiakangas*. Kaksoisnumero perustuu suurelta osin II Kansatieteen päivien ”*Maal ja kaupunkis*” -esitelmiin.

Talous

Yhdistyksen jäsenmaksu vuonna 2002 oli 16 euroa ja opiskelijajäseneltä 6 euroa. *Ethnologia Fennica* -julkaisun kanssa vastaavat maksut olivat 22,50 ja 13,50 euroa. Jäsenmaksutuloilla on rahoitettu yhdistyksen perustoimintoja, hallituksen kokoontumisia ja tiedottamista.

Muu toiminta

Yhdistyksen 30-vuotisjuhlassa julkistettiin kansatieteilijähakemisto, joka on luettavissa yhdistyksen uudistuneilla kotisivuilla.

Yhdistys onnitteli professori *Juhani U. E. Lehtosta*, tutkija *Riitta Räsästä* ja tutkija *Sirkku Dölleä* heidän 60-vuotissyntymäpäivinään.

Yhdistys onnitteli hallituksen pitkäaikaista jäsentä FT Helena Ruotsalaa hänen väitöstilaisuudessaan 9.11.2002.

Yhdistys osallistui Kulttuurien museossa lauantaina 23.11.2002 sekä Kansallismuseossa lauantaina 30.11.2002 järjestettyihin kirjamyymäisiin.

Tieteellisten seurain valtuuskunnan vuosikokouksessa 22.3.2002 yhdistystä edusti varapuheenjohtaja FT Pia Olsson.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran järjestämässä Kustaa Vilkuna 100 vuotta -kutsuseminaarissa perjantaina 25.10.2002 yhdistystä edusti hallituksen jäsen FM Aila Nieminen.

Toimintasuunnitelma vuodelle 2003

1. Vuosikokous ja vuosikokousseminaari

Yhdistyksen vuosikokous pidetään Helsingissä Tieteiden talolla perjantaina 14.3.2003 vuosikokousseminaarin jälkeen. Vuosikokouksen yhteydessä jaetaan yhdistyksen vuoden 2002 pro gradu -palkinto. Ethnoksen tämän vuoden seminaarin aiheena on Vain idyllisen perinteen vaalijoita? Kansatieteilijät yhteiskunnallisina vaikuttajina. Viime vuonna tuli kuluneeksi 100 vuotta professori Kustaa Vilkunan syntymästä, ja seminaarissa pohditaan Vilkunan uraa vallan ytimessä sekä tarkastellaan kansatieteilijöiden työkenttää ja vaikutusmahdollisuuksia kulttuurin tutkijoina.

2. Julkaisutoiminta

Vuoden 2003 maaliskuussa julkaistaan Ethnologia Fennica 2002—2003, vol. 30. Kaksoisnumeron toimittaa Pirjo Korhokangas, ja siinä on mm. II Kansatieteen päivien esitelmien pohjalta laadittuja artikkeleita ja ajankohtaisia kirja-arvioita. Vuoden 2003 aikana ilmestyy Ethnoksen julkaisuna tietosanakirjatyypinen teos suomalais-ugrialaisten kansojen kansanomaisesta kulttuurista ja kulttuurihistoriasta. Kirja, jonka toimittaa dosentti Ildikó Lehtinen ja jolle on jo hankittu rahoitus, tehdään yhteistyössä Keski-Venäjän kansatieteen tutkijoiden kanssa.

Vuoden 2000 Suomalais-unkarilaisen kansatieteen symposiumin artikkelit julkaistaan Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran sarjassa *Studia Fennica Ethnologia* vuoden 2003 aikana. Ethnos-toimitteena ilmestyvä metodologiaoppikirja-hanke etenee toimikunnan laatiman suunnitelman ja aikataulun mukaisesti.

3. Opintomatka

Yhdistys pyrkii kehittämään opintomatkat toimintaa yhteistyössä opiskelija- ja muiden tieteellisten yhdistysten kanssa.

4. Veteraanikansatieteilijöiden haastatteluprojekti

Seurasaarisäätiö myönsi yhdistykselle 3 000 euron suuruisen apurahan projektin edistämiseen. Vuoden aikana tehdyt haastattelut litteroidaan ja arkistoidaan.

5. Kansatieteilijähakemisto

Kansatieteilijähakemistoa ylläpidetään ja päivitetään tarpeen mukaan. Hakemistoon voi tutustua yhdistyksen kotisivuilla (www.ethnosry.org).

6. Tiedottaminen

Yhdistyksen toiminnasta ja ajankohtaisista tapahtumista kerrotaan yhdistyksen kotisivuilla <http://www.ethnosry.org>. Ethnos-tiedote ilmestyy vuoden aikana vähintään neljä kertaa. Tiedotteesta on luettavissa sähköinen (PDF) versio yhdistyksen kotisivuilla.

7. Kansainvälinen toiminta

Yhdistys osallistuu VIII Suomalais-unkarilaiseen kansatieteen symposiumiin, joka järjestetään Unkarissa, Lakitelekissa, 25.–31.8.2003. Symposiumin teemana on Migration and tourism.

8. Tieteiden yö

Yhdistys osallistuu Tieteiden yö -tapahtumaan, joka järjestetään Tieteiden talolla Helsingissä torstaina 9.1.2003. Tieteiden yö on osa viisipäiväisten Tieteen päivien ohjelmaa. Tieteiden yössä pitävät esitelmän seuraavat Ethnoksen jäsenet: dosentti Teppo Korhonen, FT Helena Ruotsala, FM Katri Kaunisto, FM Pirjo Rautiainen, FM Katriina Siivonen ja dosentti Pirjo Korkiakangas. FM Harri Nyman kertoo Tieteen lastenkamarissa lumileikki-perinteestä. Tieteiden yön paneeli-

keskustelussa Ethnosta ja kansatiedettä edustaa dosentti Hanna Snellman.

9. Koulutuspäivä

Yhdistys järjestää syksyllä Helsingissä koulutuspäivän, jonka aiheena on Kulttuurisesti kestävä kehitys. Ohjelmassa on alustusten pohjalta tehtäviä ryhmitöitä sekä keskustelua.

10. Talous

Yhdistyksen toiminta vuonna 2003 rahoitetaan jäsenmaksuilla, kirjamyynnillä sekä erikseen haettavilla avustuksilla. Tieteellisten seurain valtuuskunnan 100-vuotisrahastosta haetaan avustusta vuosikokousseminaarista syntyviin kuluihin. Opetusministeriöltä yhdistys hakee matka-apurahaa VIII Suomalais-unkarilaisen kansatieteen symposiumiin osallistuvien matkakuluihin. Suomen Akatemialta yhdistys hakee avustusta julkaisutoimintaan sekä vuonna 2004 pidettävien III Kansatieteen päivien järjestämiseen. Kansatieteen päiviä varten haetaan avustusta myös Suomen Kulttuurirahastolta sekä Koneen säätiöltä. Metodologiaoppikirjan painatuskuluja varten haetaan avustusta Jenny ja Antti Wihurin rahastolta ja Suomen Kirjasäätiöltä. Mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan selvitetään vielä lisärahoituslähteitä.

11. Muu toiminta

Paikallistoimintaa kehitetään jäsenistön toiveiden mukaisesti.

Vuoden 2002 tutkielmat

Kansatieteelliset pro gradu- sekä muut tutkielmat Suomen yliopistoista

Helsingin yliopisto, kulttuurien tutkimuksen laitos, kansatieteen oppiaine:

Elina Anttonen: Teuraskarjan kauppa ja karjan kuljetus 1900-luvun vaihteessa.

Sanna Brander: "Mukavat, lujat, voi pitää missä vain!" Poikien golfhousut Suomessa 1920-luvun lopulta 1950-luvun lopulle.

Anna Kangas: Kaksi lakanaa ja piiraspulikka. Luovutetusta Karjalasta evakuoitu yksityisomaisuus.

Leena Kärkkäinen: Työnjaon ja koneistuksen vaikutuksia kultaseppäalan ammattikuvaan ja tuotantoon.

Katariina Mäki: Polle sodassa.

Nina Puurunen: Suomen Kansallismuseon saamelaiset esinekokoelmat.

Tapani Sainio: Lähiön aktiivit - kaupunginosayhdistyksen toimintaa Espoon Olarissa.

Jenni Sourama: Maan alla on toinen maailma. Lohjalaiset kalkkikaivokset ja kaivosmiehet 1920-luvulta 1970-luvulle.

Ulla Teräs: "Puhdistuksen tietä terveyteen." Luontolan luontaishoitola Vihdissä.

Susanna Åke: Kansanomainen vaatetus Pielisjärvellä vuosina 1752 - 1809.

Joensuun yliopisto: Suomen kielen ja kulttuuritieteiden laitos. Perinteentutkimus.

Turunen, Päivi: Sukupuolten väliset roolit ja tunteiden sukupuolittuneisuus Alfred Hitchcockin elokuvissa Takaikkuna, Psyko ja Linnut. 66 s.

Kyllönen, Tuula: "Tää ei lopu koskaan". Faniuteen liittyvien tunteiden ja merkitysten etnografinen tarkastelu. 94s.

Hirvonen, Saira Tellervo: "Tiältä kuuluu soiton jytkä ja rallatuksen ääni". Kansanmusiikkifestivaali Kihauksen kehityksen ja äänimaiseman etnografinen tarkastelu. 107 s.

Vajanto, Tiia: Fosforimadonna, tutkimus Vatikaanin pyhiinvaellusmatkamuistoista. Pääaineen tutkielma, 76 s.

Liinamaa, Armi: Härmäläiset henkilökäskut. Pääaineen tutkielma, 121 s.

Lisensiaatintutkinnot: (opinnäytteet valmistuneet aiemmin, tutkinto otettu v. 2002):

Makkonen, Elina: Elinikäinen lapsuus. Muistikuvia Kaltimon tehdasyhteisöstä. 243 s. + liitteet 15 s. Toukokuu 2000.

Markkanen, Airi: Suomen romaninaisten elämänkulku. - Etnografinen tutkimus 1990-luvulta. 170 s. + liite. Joulukuu 1998.

Väitöskirjat:

- Kurki, Tuulikki: Heikki Meriläinen ja keskusteluja kansanperinteestä. 297 s. SKST 880. Helsinki: SKS.
- Åberg, Kai: "Nää laulut kato kertoo meijän elämästä". Tutkimus romanien laulukulttuurista Itä-Suomessa 1990-luvulla. 256 s. Suomen etnomusikologisen seuran julkaisuja 8. Helsinki: Suomen etnomusikologinen seura.

Jyväskylän yliopisto, historian ja etnologian laitos:

- Rinta-Porkkunen, Nina ja Ylitalo, Saija: "Jos me ei tunneta menneisyyttä, niin ei meillä ole tulevaisuuttakaan." Museon ja kotiseudun merkitys paikalliselle identiteetille. Etnologia. 187 s.
- Rautiainen, Pirjo: Antropologin kenttä ja työ. Nojatuolista norsunluutorniin? Kulttuuriantropologin työn pohdintaa kahden kenttätyökokemuksen perusteella. Kulttuuriantropologia. 122 s.
- Pehkonen, Erkki: Kuolleiden kalojen akvaario - antropologinen tutkimus Kuopion kalahallin arjesta. Kulttuuriantropologia. 139 s.
- Kiviniemi, Anna-Mari: "Kiva kun kävit, parempi kun lähdit!" Etnososiologinen tutkimus nykypäivän kyläilytavoista. Etnologia. 123 s.
- Keinänen, Pauliina: Kevätkääryleitä punnalla - Näkökulmia Derbyn kiinalaisten etniseen identiteettiin. Kulttuuriantropologia. 124 s.
- Kuhanen, Lari: Młodzież Wszechpolska - Puolan ja Jumalan puolella. Nationalistinen nuorisjärjestö vuosituhannen vaihteen Puolassa. Kulttuuriantropologia. 146 s.
- Potinkara, Nika: "Kuulumme kaikki samaan elämänverkkoon". Tutkimus wiccalaisesta luontosuhteesta. Kulttuuriantropologia. 99 s.
- Kohvakka-Viinanen, Arja: Viron kulttuurin modernisoitumisen tarkastelua Tallinnan kaupunkikuvassa tapahtuneiden muutosten kautta. Kulttuuriantropologia. 111 s.
- Hangasmaa, Leena: MAA, TILA, TALOUS - EU -suomalaisen maanviljelijän jatkuvuuden luomisen prosessit muutoksen ajassa. Etnologia. 152 s.
- Sakkinen, Päivikki: Kuin yhtä suurta hullunkurista perhettä. Jyväskylän yliopiston ulkomaalaisten vaihto-opiskelijoiden yhteishenki ja huumori. Kulttuuriantropologia. 81 s.
- Turunen, Arja: Marimekkoihmisiä ja marimekkomuotia. Etnologinen tutkimus Marimekosta pukeutumisasiönä. Etnologia. 129 s.

Jääskeläinen, Pirjo: Kotiseutu nuorten kertomana.

Ympäristösuhteen etnologista tarkastelua. Etnologia. 94 s.
Veintie, Tuija: Kuubalainen kastike. Musiikki ja tanssi
maahanmuuttajien omakuvan aineksina. Kulttuuriantropologia.
148 s.

Rahkola, Markus: Mutta onhan se noloa jos kone jotenkin jumiutuu
ja ite ahistuu. Etnologinen näkökulma opiskelevien naisten
tietokonepelkoon. Etnologia. 93 s.

Lisensiaatintutkinnot:

Järvinen, Harma: Isoisältä pojalle, isoäidiltä tyttäreille. Suvun
nimien antaminen ja nimenmääräytymistapa esikristilliseltä ajalta
nykypäiviin.

Hänninen, Riitta: Leikki kulttuuri-ilmiönä ja antropologisena
käsitteenä - filosofis-antropologinen tutkielma leikki-käsitteen
vaikutushistoriasta.

Jouhki, Jukka: Kohti jumalallisen anarkian utopiaa.

Kulttuuriantropologinen tutkimus Etelä-Intiassa sijaitsevan
monikansallisen Auroville-yhteisön kulttuurin muutoksesta.

Tampereen yliopisto, musiikintutkimuksen laitos, etnomusikologia:

Virta, Saija: Luovuus ja traditio päiväkodin musiikkikasvatuksessa -
Tutkimus Lastentarha-lehden musiikkikasvatusartikkeleista
vuosina 1944-1990

Kuparinen, Auli: Musiikin tiedonhallintataitojen uudet haasteet
tietoverkkojen aikakaudella

Vanhanen, Mikko: Karaokea ravintola Pohjan-Akassa -- rituaali
pienyhteisössä

Hautamäki, Tero: Kriitikki musiikkijournalismin keskiössä.

Maakuntalehden kriitikko kenttensä toimijana

Mantere, Elina: Äänenlaatu neljässä perinteisessä laulutyyliässä

Väitöskirjat:

Aho, Marko: Iskelmäkuninkaan tuho. Suomi-iskelmän sortuvat
tähdet ja myyttinen sankaruus

Turun yliopisto, kulttuurien tutkimuksen laitos, suomalainen ja vertaileva kansatiede:

Korpela, Mari: Kukkatapetteja ja kokolattiamattoja. Sisustus ja asuminen englantilaisuuden ilmentäjinä. 81 s.

Wahlqvist, Sirpa: Talonpoikaisesta laivanrakennuksesta sarjatuotantoon. Sotakorvauskuunareiden rakentaminen ja rakentajat F. W. Hollming Oy:n telakalla Raumalla 1945-1952. 197 s.

Silander, Paula: Hääseremonian merkityksestä suomalaisille 2000-luvun vaihteessa. 105 s.

Clerc, Ulla: Rakennusmestari Onni Touru Lounais-Suomen maanviljelysseuran rakennusneuvojana. 135 s., 13 liites.

Härmä Iiris, Häät vieraalla maalla. Somalialaisten avioliittojen solmiminen Suomessa 1990-luvulla. 113 s.

Neviene, Ausra: Environment As a Map of Changes in Society. A Case Study of the Kaunas Hydroelectric Power Plant. 106 p.

Wahlström, Iina: "Hei sinä viehkeä". Mielikuvat ja niiden asema Internetin seuranhakupalveluissa. 89 s.

Salenius, Hannele: Rakennetun ympäristön identiteettiä etsimässä. Turkulaisen korttelin 22 fyysisen ja sosiaalisen identiteetin muutos. 109 s.

Väitöskirjat:

Ruotsala, Helena: Muuttuvat palkiset. Elo, työ ja ympäristö Kittilän Kyrön paliskunnassa ja Kuolan Luujärven poronhoitokollektiiveissa vuosina 1930-1995. 2002. 472 s.

Åbo Akademi. Institutionen för språk och kultur, etnologi:

Bordi, Virpi: Museet och museipedagogiken. En studie om Åbo landskapsmuseum som uppfostrare och arrangör av museal fritid för barn. 113 s.

Hellman, Katja: När minnen skrivs. En källkritisk analys av identitet, minnen och berättande utgående från ett 1950-talsmaterial. 119 s.

Lagus, Susanne: Att restaurera en trädgård. En källkritisk syn utgående från Orregården i Malax. 100 s.

Lepola, Marcus: Koloniala mönster i Sitka under medlet av 1800-talet – Kulturkontakt och kulturkonflikt mellan ryssar, finländare och ursprungsbefolkningen i Alaska. 130 s.

Lillbroända, Sanna: Neristan i Gamlakarleby - Stadsdel som objekt för omsorg och intresse 1950-2000. 123 s.

Nieminen, Catharina: "Goalin våran – heime mett". Aspekter på boende och boendeideal på fyra hemman i Petalax, Österbotten. 107 s.

Westerlund, Kasper: Ett maritimt lokalsamhälles historia och dess dimension i nutiden. En etnologisk studie av Beckholmen i Åbo . 114 s.

Lisensiaatintutkinnot:

Kuczynski, Anna-Liisa: Att förhandla om gränsen – Ackulturation i polsk-finländska familjer. 235 s.

Seminaareja

Vain idyllisen perinteen vaalijoita?

Kansatieteilijät yhteiskunnallisina vaikuttajina

Suomen kansatieteilijöiden yhdistyksen Ethnos ry:n seminaari Helsingissä perjantaina 14.3.2003 klo 12.00-16.30 Tieteiden talo, Kirkkokatu 6

Ethnoksen vuoden 2003 seminaarin aiheeksi on valittu *Vain idyllisen perinteen vaalijoita? Kansatieteilijät yhteiskunnallisina vaikuttajina*. Yhteiskunnallista vaikuttamista on monenlaista. Poliittisella kentällä se voi olla päätösten tekoa tai niitä pohjustavia selvitys- ja valmistelutöitä. Myöskin instituutioiden kautta voidaan vaikuttaa yhteiskunnan kehitykseen. Kansatieteilijöiden työkentässä näistä ensisijalle nousevat museot, joilla on ollut ja on edelleen merkitystä esimerkiksi identiteetin ja yhteishengen luojina niin kansallisella kuin paikallisellakin tasolla. Nykyisin alueita kehitetään talouden keinoin muun muassa kulttuuria ja paikallisia erityispiirteitä hyödyntäen. Kaikkea tätä toimintaa kansatieteilijät analysoivat kulttuurin tutkijoina. Ja kaikessa tässä toiminnassa kansatieteilijät ovat osallisina tutkimuksia tehdessään. Kansatieteelle on ominaista nostaa erityisesti esille yksittäisten ihmisten ja kulttuuristen prosessien ja rakenteiden tasot tutkimuksissaan. Miten siis me kansatieteilijät vaikutamme yhteiskunnassa?

Ohjelma

- 12.00-13.00 Ilmoittautuminen
13.00-13.15 Seminaarin avaus, puheenjohtaja *Pirjo Korkiakangas*, Ethnos ry.
13.15-13.45 Tutkija, FM *Ari Mesivaara*, Urho Kekkosen arkisto
Kustaa Vilkuna – kansatieteilijä vallan ytimessä
13.45-14.15 Tutkija, FM *Tiina-Riitta Lappi*, Jyväskylän yliopisto, etnologia
Politiikka etnologisena tutkimuskohteena
14.15-14.45 Tutkija, FT *Marjut Anttonen*, Siirtolaisuusinstituutti
Sekoilua vai moniäänisyyttä? Etnopolitiikkaa Ruijassa –teoksen vastaanotosta
14.45-15.15 Kahvi
15.15-15.45 Tutkija, FM *Anna Kirveennummi*, Tulevaisuuden tutkimuskeskus
Kulttuuri yhteiskunnallisena ja taloudellisena voimavarana
15.45-16.15 Tutkija, FM *Johanna Lehto-Vahtera*, Turun yliopisto, museologia
Paikallismuseo kerätyn kertojana – yhteisö muuttuu, kokoelmat säilyvät
16.15-16.30 Seminaarin päätössanat, Puheenjohtaja *Pirjo Korkiakangas*, Ethnos ry.
17.00- Ethnos ry:n vuosikokous

Seminaarin hinta on 5 €, mihin sisältyy ohjelmaan kuuluva kahvi. Maksu maksetaan Ethnoksen tilille Sampo 800013-952844 28.2.2003 mennessä. Lisäksi pyydämme sitovat ilmoittautumiset 28.2.2003 mennessä Ethnos ry:n sihteerille Mari Immoselle, puh. 050 – 586 4512, sihteerit@ethnosry.org tai Katriina Siivoselle, puh. 02 – 3383 590, katriina.siivonen@tukkk.fi.

HUOM!! Seminaarissa myydään 1970-luvulla ilmestyneitä numeroita *Ethnologia Fennicasta* hintaan 0,50 € ja 1980- ja 1990-luvulla ilmestyneitä 1 € hintaan.

Marilainen nainen ja modernisaatio –seminaari 28.1.2003 Turun yliopistossa

Kesäkuussa 2002 Turun yliopiston kansatieteen assistentti Helena Ruotsala ja dosentti Ildikó Lehtinen vetivät kenttätömatkan Marin tasavaltaan Shorunzhan kylään. Mukana matkassa oli yhdeksän Turun ja Helsingin yliopistojen kansatieteen opiskelijaa, joille tarjoutui näin mahdollisuus jatkaa aikaisempien sukupolvien, kuten U.T.Sireliuksen, Julie Wichmannin ja Albert Hämäläisen kenttätöperinteitä suomalais-ugrialaisten kansojen parissa ja kerätä aineistoa modernisaation vaikutuksista marilaisen naisen arkeen ja juhlaan. Kaksi viikkoa kestäneet kenttätöet tuottivat runsaasti tutkimusmateriaalia ja tammikuun lopussa järjestettiin Turun yliopistossa kansatieteen oppiaineen ja Kulttuurien museon toimesta seminaari, jossa kenttätömatkan tuloksia esiteltiin yleisölle.

Seminaarin avasi professori Pekka Leimu. Sitä ennen seminaarin alussa oli kirjanjulkistamistilaisuus, jossa professori Sirkka Saarinen julkisti teoksen Timofej Jevsevjev. Tsheremissien rakennukset/ Cheremis Buildings, jonka on toimittanut Ildikó Lehtinen. Kirja on Suomalais-Ugrialaisten Seuran kansatieteellisen julkaisu XII:2 ja sisältää T. Jevsevjevin kenttätömatkoillaan kokoamaa materiaalia tseremissien rakennuksista.

Seminaari oli rakennettu niin, että iltapäivän ensimmäisten puhujien esitykset muodostivat aihepiirille laajemmat kehykset ja tauon jälkeen olivat vuorossa opiskelijoiden esitykset marilaisen kulttuurin eri osa-alueista. Mielestäni seminaarin rakenne toimi erittäin hyvin. Kuulijoita oli paikalla reilut viisikymmentä ja keskusteluakin syntyi jonkin verran. YTM Suvi Salmenniemi puhui siitä, miten työ, perhe ja kansalaisjärjestötoiminta näkyvät 2000-luvun venäläisen naisen elämässä. Salmenniemen mukaan nainen on perinteisesti vastannut venäläisessä perheessä sosiaalisten verkostojen ylläpidosta ja tämä on tehnyt uuteen yhteiskunnalliseen järjestelmään siirtymisen naisille helpomaksi kuin miehille. Professori Pekka Hakamies pohti esityksensä aluksi modernisaatio-käsitettä yhteiskuntatieteen teorioiden näkökulmasta ja tarkasteli sen jälkeen, miten tradition ja modernin käsitteet soveltuvat entisen Neuvostoliiton maaseudun tutkimukseen. Dosentti

Ildikó Lehtisen ja assistentti Helena Ruotsalan esitykset avasivat kuulijoille näkymän kenttätyökohteeseen eli Shorunzhan kylään, Mar-
rin tasavallassa. Lehtinen käsitteli marilaisen kylän rakennetta, siinä
tapahtuneita muutoksia ja niiden vaikutusta marilaiseen kulttuuriin ja
identiteettiin eri historiallisina aikoina. Ruotsala puolestaan esitteli
kartan ja kuvien avulla tämän päivän Shorunzhan kylää ja sen tiloja
ja paikkoja marilaisten naisten näkökulmasta katsottuna.

Seminaarin helmi olivat kenttätyömatkalle osallistuneiden seitsemän
opiskelijan esitykset. Opiskelijat olivat valmistelleet esityksensä hu-
lella ja se näkyi. Esiintymistaito oli erinomainen ja sisältö monipuoli-
nen. Jos jo ensimmäiseltä kenttätyömatkalta saamme näin antoisia
tuloksia, niin mitä onkaan odotettavissa projektin jatkolta! Opiskelijo-
iden esitysten aihepiirit vaihtelivat marilaisesta ruoasta, häätavoista ja
kukkajuhlista kylän rakennuskantaan ja kenttätutkimusmenetelmien
pohdintaan. Kenttätyömatka vieraaseen kulttuuriin on ollut haastava
ja varmasti ajoittain raskas urakka, mutta se on kantanut hyvää he-
delmää. Kenttätyöprosessin eri vaiheita ja erilaisten kenttätyömene-
telmien etuja ja haittoja oli selvästi refleктоitu ja analysoitu käytännön
tilanteissa ja sitä kautta myös opittu paljon. Tällainen intensiivinen
kenttätyötaitojen sisäänajo tarjoaa opiskelijoille hyvät valmiudet tutki-
muksentekoon myös jatkossa. Assistentti Helena Ruotsala ja dosent-
ti Ildikó Lehtinen saivat opiskelijoiden hyvien esitysten myötä ansai-
tun kiitoksen vaivannäöstään kenttätyöprojektin vetäjinä.

Mielestäni oli hienoa, että yleisö pääsi kuulemaan kenttätyömatkan
alustavia tuloksia näin pian. Kun projekti on nyt saanut jatkorahoitus-
ta kenttätöihin, tuntuu, että saamme olla ikään kuin reaaliajassa seu-
raamassa sukukansaamme kohdistuvan tutkimusprosessin etene-
mistä ja aiheen syventymistä. Jään mielenkiinnolla odottamaan seu-
raavaa mariaiheista seminaaria!

Katariina Heikkilä

Ilmoitusasioita

Vuosikokouskutsu

Suomen kansatieteilijöiden yhdistys Ethnos ry:n jäsenet kutsutaan sääntömääräiseen vuosikokoukseen, joka pidetään perjantaina 14. maaliskuuta 2003 klo 17 Helsingissä Tieteiden talolla (Kirkkokatu 6) salissa 104. Kokouksessa käsitellään sääntöjen seitsemännessä (7) pykälässä mainitut asiat.

Vuosikokouksen yhteydessä jaetaan Ethnos-palkinto vuoden 2002 ansiokkaimmasta pro gradu-tutkielmasta. Ethnos-palkinnon saajan valitsee fil. lis. Maija-Liisa Hirvi.

Ehdokkaat:

FM Hellman, Katja: När minnen skrivs. En källkritisk analys av identitet, minnen och berättande utgående från ett 1950-talsmaterial. Åbo Akademi

FM Puurunen, Nina: Saamelaisuus kansallismuseossa. Suomen kansallismuseon saamelaisten esinekokoelmien muodostuminen, karttuminen ja analyysi. Helsingin yliopisto

FM Salenius, Hannele: Rakennetun ympäristön identiteettiä etsimässä. Turkulaisen korttelin 22 fyysisen ja sosiaalisen identiteetin muutos. Turun yliopisto

FM Turunen, Arja: Marimekkoihmisiä ja marimekkomuotia. Etnologinen tutkimus Marimekosta pukeutumisasiöinä. Jyväskylän yliopisto

Jäsenmaksuista

Jos viime vuoden (2002) jäsenmaksu on jäänyt maksamatta, sen voi vielä suorittaa Ethnos ry:n tilille SAMPO 800013-952844 viitenumeroilla 17996. Jäsenmaksu on 16 € varsinaisilta jäseniltä ja 6 € opiskelijoilta.

Huom. niille Ethnos ry:n jäsenille, jotka eivät ole maksaneet jäsenmaksuaan kahteen vuoteen, ei enää lähetetä jäsenpostia.

Jäsenmaksun maksamalla varmistat, että saat jäsenpostisi kotiin kannettuna jatkossakin!

János Kodolányiille kunniamerkki

Tasavallan presidentti Tarja Halonen on myöntänyt professori János Kodolányiille Suomen Leijonan ritarikunnan komentajamerkin. Kunniamerkki luovutettiin Suomen Unkarin suurlähetystössä 6.12.2002 itsenäisyyspäiväjuhlassuhteiden yhteydessä

János Kodolányi (synt. 1922) on tehnyt mittavan elämäntyön Unkarin Kansatieteen museon apulaispääjohtajana, missä tehtävässä hän oli vuodesta 1969 aina eläkkeelle siirtymiseensä asti vuonna 1987. Virkansa ohella hän on myös antanut kansatieteen opetusta Budapestin ELTE-yliopistossa. Professori Kodolányi on aktiivisesti vaalinut suhteita suomalaisten ja unkarilaisten kansatieteen tutkijoiden välillä. Hän on mm. ollut mukana järjestämässä vuodesta 1984 joka kolmas vuosi järjestettäviä suomalais-unkarilaisia kansatieteen symposiumeja. Tutkimus- ja opetustoimen ohella professori Kodolányi on niittänyt mainetta myös kääntäjänä: kaunokirjallisten tekstien ohella hänen suurimmista käännöstöistään mainittakoon Ilmar Talven Suomalainen kansankulttuuri -teoksen unkarinnos vuodelta 2000. (UM)

Paikkoja suomalais-unkarilaiseen symposiumiin.

Suomalais-unkarilaiseen symposiumiin mahtuu vielä mukaan. Symposiumin teema on Migration and tourism, ja se järjestetään 25.-31.8.2003 Unkarissa. Ethnos avustaa matkarahojen hankinnassa. Kysele lisää: eeva.uusitalo@helsinki.fi, 044 336 6910